

Blok 4: les 1, 2, 5 (taak 5a), 16, peiltaak week 3

Bewerkingen

Blok 5: eigen taken, les 14, les 19

HOOFDDOEL

Cijferend vermenigvuldigen herhalen bij sommen als 22×65 en 36×65 .

EXTRA MATERIAAL LES 1

- geleide instructie: wisbordje (per kind)
- observatieformulier.pdf
- printbladen bij de les.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 2

- observatieformulier.pdf

Lesdoel

Vermenigvuldigen en delen

- Je leert delen met kommagetallen bij sommen als $18,88 : 5,9$.
- Je leert eerst te schatten, dan te rekenen met de rekenmachine en ten slotte de komma te plaatsen.

Je herhaalt cijferend vermenigvuldigen bij sommen als 22×65 en 36×65 .

Je herhaalt kolomsgewijs delen bij sommen als $5819 : 23$, in maximaal 3 stappen.

groep 8 blok 2 doel 2

Schat eerst, plaats dan de komma.

deelsom	schatting	antwoord
$515 : 17 =$	$5000 : 20 = 250$	303
$515,1 : 1,7 =$	$500 : 2 =$	

groep 8 blok 4 doel 1

Reken uit met cijferen.

36×65

$$\begin{array}{r} 65 \\ 36 \times \\ \hline \end{array}$$

groep 8 blok 4 doel 2

Reken kolomsgewijs in maximaal 3 stappen. Gebruik de tabel. Reken de som uit in je rekschrift.

1x	2x	10x	5x
41	9635		

Hulp

$$\begin{array}{r} 47 \\ 36 \times \\ \hline 282 \\ 1410 + \\ \hline 1692 \end{array}$$

Eerst een 0 opschrijven, omdat je vermenigvuldigt met een tiental.

stap 1: 6×47

stap 2: Eerst een 0 opschrijven, omdat je gaat vermenigvuldigen met een tiental.

stap 3: 3×47

stap 4: optellen

kolomsgewijs vermenigvuldigen

$$\begin{array}{r} 536 \\ 4 \times \\ \hline 2000 \\ 120 \\ 24 + \\ \hline 2144 \end{array}$$

splitsen

$100 + 6$

$22 \times 53 = 20 \times 53 + 2 \times 53 = 1060 + 106 = 1166$

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Reken uit met cijferen.

$33 \times 48 =$

□
— ×

Reken uit met cijferen.

$44 \times 78 =$

□
— ×

Lessen

Onderdeel

Blok 4: les 3, 4, 5 (taak 5b), 16,
peiltaak week 3
Blok 5: eigen taken, les 14, les 19

Bewerkingen

HOOFDDOEL

Kolomsgewijs delen bij sommen als $5825 : 23$ (met rest) in maximaal 3 stappen herhalen.

In groep 7 blok 5 en blok 8 hebbende kinderen kolomsgewijs leren delen in maximaal 3 stappen. Ze hebben de notatie met schuine strepen geleerden gebruiken een hulptabel voor hun rekenwerk. Het kolomsgewijs delen in maximaal 3 stappen moet onderhouden worden, vandaar dat we het doel nogmaals aan de orde stellen. Er is niets nieuws.

EXTRA MATERIAAL LES 3

- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 4

- observatieformulier.pdf

Lesdoel

Vermenigvuldigen en delen

Je herhaalt cijferend vermenigvuldigen bij sommen als 22×65 en 36×65 .

Je herhaalt kolomsgewijs delen bij sommen als $5819 : 23$, in maximaal 3 stappen.

- Je leert sommen als $3,5 : 0,5$ uitrekenen door te rekenen met verhoudingen. (les 8)
- Je leert sommen als $16,2 : 3$ uitrekenen met de strategie splitsen. (les 9)

groep 8 blok 4 doel 1

Reken uit met cijferen.

36×65

$$\begin{array}{r} 65 \\ 36 \times \\ \hline \end{array}$$

groep 8 blok 4 doel 2

Reken kolomsgewijs in maximaal 3 stappen. Gebruik de tabel. Reken de som uit in je rekschrift.

$$41 \overline{) 9635}$$

1e	2e	10e	5e
41			

groep 8 blok 4 doel 4

Reken uit met splitsen of met verhoudingen.

$32,08 : 8 =$

$49,56 : 7 =$

Hulp

Ik kijk welke ik nodig heb uit de tafel van 24.

1 ×	2 ×	10 ×	5 ×	3 ×
24	48	240	120	72

$$\begin{array}{r} 24 \overline{) 6072} \\ \underline{48} \\ 1272 \\ \underline{1200} \\ 72 \\ \underline{72} \\ 0 \end{array} \quad \begin{array}{r} 253 \\ 200 \times \\ 50 \times \\ 3 \times \end{array}$$

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Welke som hoort erbij? Vul de som zonder antwoord in. Je rekt de som uit op het volgende scherm.

Een school heeft € 7525,- om op excursie te gaan. De excursie kost € 31,- per kind. Hoeveel kinderen kunnen er mee op excursie? Is er nog geld over?

som:

Schat het antwoord. Hoe vaak kan het eraf?

Kijk naar de honderdtallen. Zet de som op de juiste plek.

antwoord tussen 0 en 100	<input type="text"/>
antwoord tussen 100 en 200	<input type="text"/>
antwoord tussen 200 en 300	<input type="text"/>
antwoord tussen 300 en 400	<input type="text"/>

Blok 4: les 6, 7, 10 (taak 10a), 17, peiltaak week 4
 Blok 5: eigen taken, les 14, les 19

Verhoudingen

HOOFDDOEL

Sommen als $\frac{2}{3} : \frac{1}{6}$ en $5\frac{2}{3} : \frac{1}{3}$ uitrekenen met verhoudingen.

Delen met breuken en gemengde getallen delen door een breuk is een lastig onderwerp. We willen dat de kinderen dit soort oefeningen met inzicht leren maken en niet als een truc. In les 6 leren ze rekenen met eenvoudige getallen vanuit een context. In les 7 leren ze (op 5-niveau) een strategie waarmee ze ook met wat grotere getallen makkelijk kunnen rekenen (ook bij kale sommen).

EXTRA MATERIAAL LES 6

- **instructie:** wisbordje (per kind)
- **verlengde instructie:** printblad (per kind)
- **observatieformulier.pdf**

EXTRA MATERIAAL LES 7

- **instructie:** werkboek, wisbordje (per kind)
- **verlengde instructie:** printblad (per kind)
- **observatieformulier.pdf**

Lesdoel

Breuken

Je leert een breuk met een breuk te vermenigvuldigen:
 $\frac{1}{3} \times \frac{2}{4}$ en $\frac{1}{3} \times \frac{1}{4}$ en $\frac{1}{3} \times 6\frac{3}{4}$ en $\frac{1}{3} \times 3\frac{1}{4}$.

Je leert sommen als $\frac{2}{3} : \frac{1}{6}$ en $5\frac{2}{3} : \frac{1}{3}$ uitrekenen op de getallenlijn of met een verhoudingstabel.

- Je herhaalt ongelijknamige breuken optellen en aftrekken: $\frac{1}{3} + \frac{1}{4}$ en $\frac{1}{3} - \frac{1}{4}$. (les 3)
- Je herhaalt vermenigvuldigen met breuken bij sommen als $\frac{1}{3} \times \frac{2}{4}$, $\frac{1}{3} \times \frac{1}{4}$ en $\frac{1}{3} \times 3\frac{1}{4}$. (les 4)

groep 8 | blok 2 | doel 4

Welke som hoort erbij? Teken eerst in je rekenschrift.

Cees krijgt $\frac{1}{2}$ van $\frac{2}{5}$ reep.

som:

antwoord:

groep 8 | blok 4 | doel 3

Genoeg voor hoeveel vrienden? Vul in: 2, 3 of 10.

Er is $\frac{3}{5}$ pizza. Ieder krijgt $\frac{1}{5}$ pizza.

Genoeg voor vrienden

groep 8 | blok 6 | doel 2

Reken uit. Vul de breuk zo klein mogelijk in.

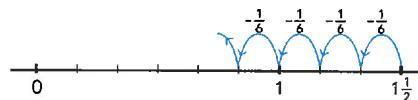
$1\frac{1}{2} \div \frac{1}{3} = \frac{\quad}{\quad}$

$\frac{1}{8} \div \frac{3}{4} = \frac{\quad}{\quad}$

$3\frac{1}{2} \div \frac{1}{4} = \frac{\quad}{\quad}$

Hulp

Hoeveel glazen schenk je uit $1\frac{1}{2}$ liter?

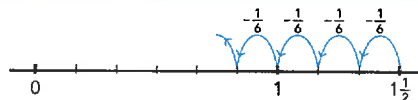
glas	1	2	3	6	9
liter	$\frac{1}{6}$	$\frac{2}{6} = \frac{1}{3}$	$\frac{3}{6} = \frac{1}{2}$	$\frac{6}{6} = 1$	$\frac{9}{6} = 1\frac{1}{2}$

som: $1\frac{1}{2} : \frac{1}{6} = 9$
 antwoord: 9 glazen

$3 : \frac{1}{6} = 18$
 $\downarrow \times 6 \quad \downarrow \times 6$
 $18 : 1 = 18$

ik reken met verhoudingen.

Hoeveel glazen schenk je uit $1\frac{1}{2}$ liter?

glas	1	2	3	6	9
liter	$\frac{1}{6}$	$\frac{2}{6} = \frac{1}{3}$	$\frac{3}{6} = \frac{1}{2}$	$\frac{6}{6} = 1$	$\frac{9}{6} = 1\frac{1}{2}$

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Reken de som bij het verhaaltje uit.

Ik heb $\frac{2}{3}$ pizza.
 Hoeveel vrienden kan ik een stuk van $\frac{1}{9}$ pizza geven?

$\frac{2}{3} : \frac{1}{9} = \frac{\quad}{\quad}$

Reken uit met een verhouding in je rekenschrift.

$3\frac{2}{5} : \frac{1}{5} = \frac{\quad}{\quad}$

Blok 4: les 8, 9, 10 (taak 10b), 17, peiltaak week 4
 Blok 5: eigen taken, les 14, les 19

Verhoudingen

HOOFDDOEL

Delen met kommagetallen: uitrekenen van sommen als $3,5 : 0,5$ met verhoudingen en sommen als $16,2 : 3$ met splitsen (herhaling).

In blok 1 hebben de kinderen leren delen met kommagetallen door middel van de strategie splitsen met sommen als $18,60 : 3 = 6,20$. Dit doel herhalen we. Op S-niveau komen er nu sommen bij met een komma in de deler, zoals $5 : 1,25$. Splitsen is hierbij geen handige strategie. Handiger is om te rekenen met verhoudingen, wat de kinderen ook hebben geleerd bij het delen met breuken. Zij hebben geleerd dat, als je beide getallen van een deling met hetzelfde getal vermenigvuldigt, de uitkomst evenveel is. De verhouding blijft hetzelfde.

EXTRA MATERIAAL LES 8

- geleide instructie: printblad met sommenkaartjes
- geleide instructie: werkboek (S-niveau)
- verlengde instructie: wisbordje (per kind)
- observatieformulier.pdf
- printbladen bij de les

EXTRA MATERIAAL LES 9

- geleide instructie: werkboek (per kind)
- observatieformulier.pdf

Lesdoel

Vermenigvuldigen en delen

Je herhaalt kolomsgewijs delen bij sommen als $5819 : 23$, in maximaal 3 stappen.

- Je leert sommen als $3,5 : 0,5$ uitrekenen door te rekenen met verhoudingen. (les 8)
- Je leert sommen als $16,2 : 3$ uitrekenen met de strategie splitsen. (les 9)

Je leert herkennen wanneer een getal deelbaar is door 2, 10, 5 of 4 en door 8, 3 en 9.

groep 8   blok 4   doel 2

Reken kolomsgewijs in maximaal 3 stappen. Gebruik de tabel. Reken de som uit in je rekenschrift.

$41 / 9635 \setminus$

3x	2x	10x	3x
41x			

groep 8   blok 4   doel 4

Reken uit met splitsen of met verhoudingen.

$32,08 : 8 = \square$

$49,56 : 7 = \square$

groep 8   blok 5   doel 1

Is het getal deelbaar door 2, door 10, door 5, door 4? Kies de juiste antwoorden.

Het getal '4060' is ...

deelbaar door 2   deelbaar door 8
 deelbaar door 10   deelbaar door 4

Hulp

rekenen met verhoudingen

$5 : 1,25 = 4$

$5 : 1,25$

$\times 4 \quad \times 4$
 $20 : 5 = 4$

Allebei de getallen $\times 4$, het antwoord blijft evenveel.

rekenen met splitsen

$8 + 0,05$

$\text{€ } 40,25 : 5 = \text{€ } 8,05$

$40 \quad 0,25$

rekenen met splitsen

$5 + 0,40$

$16,20 : 3 = 5,40$

$15 \quad 1,20$

rekenen met splitsen

$8 + 0,05$

$\text{€ } 40,25 : 5 = \text{€ } 8,05$

$40 \quad 0,25$

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Reken uit.

Kijk naar de bovenste som.

$5,5 \text{ m} : 0,5 = \square$

$6,5 \text{ m} : 0,5 = \square$

Reken met verhoudingen.

Je mag je rekenschrift gebruiken.

$6,4 : 1,6 = \square$

Blok 4: les 11, 12, 15, 18
 Blok 5: eigen taken, les 14, les 19,
 peiltaak week 1

Meten en meetkunde

HOOFDDOEL

Maten voor gewicht gebruiken bij herleidingen, toepassen bij verhoudingen met prijzen / gewichten.

EXTRA MATERIAAL LES 11

- **verlengde instructie:** 5 losse kaartjes (met 3 keer een 0, 1 keer een 1 en 1 keer een komma) (voor de leerkracht)
- [observatieformulier.pdf](#)

EXTRA MATERIAAL LES 12

- [observatieformulier.pdf](#)

Lesdoel

Metten

- Je leert toe je de schaal berekent.
- Je leert hoe je met een schaalijntje of met 1:xx een lengte op schaal omrekent naar een lengte in het echt, en andersom, met kleine schalen.

- Je leert rekenen met alle maten voor gewicht. (les 11)
- Je leert rekenen, schattend en precies, met prijzen en gewichten, waarbij je maten moet herleiden. (les 12)

- Je leert berekeningen maken met samengestelde grootheden, zoals de prijs per oppervlakte of gewicht. (les 8)
- Je leert verhoudingsgewijs vergelijken met samengestelde grootheden. (les 9)

groep 8 | blok 3 | doel 5

Hoe lang in het echt? Meet met een liniaal. Schrijf je antwoord op in je rekenschrift.

Freek fietst door het bos naar de ijskar. De fietsroute op de kaart is cm. In het echt is dit km.

1 : 50.000

groep 8 | blok 4 | doel 5

Reken om naar de andere maat.

5,34 kg = g

22,5 kg = g

100 g = kg

350 g = kg

groep 8 | blok 5 | doel 4

Bereken de prijs. Je mag een tabel gebruiken in je rekenschrift.

250ml € 2,75

1 liter shampoo kost: €

300 ml shampoo kost: €

Hulp

kg kilogram	hg hectogram ons	dag decagram	g gram	dg decigram	cg centigram	mg milligram
1 kg =	10 hg =	100 dag =	1000 g			
			1 g =	10 dg =	100 cg =	1000 mg

1 ton is 1000 kg.

kilo	1000
hecto	100
deca	10

deci	$\frac{1}{10}$	0,1
centi	$\frac{1}{100}$	0,01
milli	$\frac{1}{1000}$	0,001

1 kg = 1000 g

gewicht (g)	1000	100	50	400	450
prijs (€)	4,20	0,42	0,21	1,68	1,89

450 g kersen kost € 1,89.
 500 g kersen kost ongeveer de helft van € 4,20.
 Dat is ongeveer € 2,-.

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Reken om naar de andere maat.

2500 g = kg

Hoeveel kost het?

800 g appels kost €

1,3 kg appels kost €

